

stvo, da se izpostavlja naše moštvo v svrhu rešitve nekaj starega lesa tolikim in tako pogubonosnim nevarnostim.

O tej nesreči nam še poroča naš ptujski dopisnik, da se je zgodila ista na ta način, da so nabili velik pilot (tram) z dinamitom, ki bi se naj pod vodo razstrelil. Pri tem pa se je zgodila kaka pomota ali pogrešek, da pilot ni hotel eksplodirati (se razpočiti). Deset vojakov je dobilo torej ukaz, da razderejo pilot, ki pa se je pri tem nenadoma razletel, in najbrž se je pri tem ponesrečilo omenjenih 5 vojakov.

Politični ogled.

— **Cesar** se nahaja sedaj na svojem letovišču v Islu. Dne 10. julija se je vladar podal na lov na bližnjo goro Wimmersberg, kjer je ustrelil velikega jelena. Cesar je po strmi gorski poti korakal čvrsto kot kak mladenič.

— **Grof Berthold**, naš zunanji minister, hoče odstopiti. Mož ima s svojo zunanjo politiko, ki je čisto prilagojena nemškemu uplivu, malo sreče. Z Albanijo ne gre tako, kot bi rad Berthold, pa tudi sedanja balkanska vojska ne teče po željah Bertholdovih. Avstrija je bila z Nemčijo na strani Bolgarije in je upala, da bo bolgarska armada gotovo porazila svoje sovražnike. Berthold je izprevidel, da se je zunanja politika zasukala, posebno glede zunanjih zapletljajev, tako, da je stopil upliv Avstrije na Balkanu zopet v ozadje. Zaradi tega hoče Berthold zapustiti svoje mesto.

— **Deželnozbornske volitve na Goriškem.** V nedeljo, dne 13. t. m., je volila splošna skupina. Doslej imajo: Skupna kandidata stare in mlade struje S. L. S., Fon 8046, Grgič 7792 glasov, samostojni kandidat mlade struje S. L. S., dr. Brečelj, 6233 glasov, kandidat stare struje S. L. S., Manfredo, 2905 glasov. — Liberalni kandidati so dobili: Ig. Kovač 5083, Fr. Miklavčič 4992, dr. Gregorin 4976. Socialni demokratje imajo: Dr. Tuma 1441, Verčon 1713, Mozetič 1943. Izvoljena sta torej skupna kandidata S. L. S., Fon in Grgič, dr. Brečelj pa pride v ožjo volitev z liberalcem Kopačem. — Na italijanski strani so ožje volitve med laškimi krščanskimi socialci in laškimi liberalci. Pri ožji volitvi bodo skoro gotovo zmagali kršč. socialci. V mestu Gorica so dobili samostojni slovenski kandidati 978 glasov.

— **Deželnozbornske volitve v Galiciji** so končane. Dne 8. julija je volila veleposestniška skupina. V tej skupini so bili izvoljeni večinoma sami nasprotniki volilne spremembe, kateri štejejo v novoizvoljenem deželnem zboru 64 poslancev. Stranke, ki se zavzemajo za nameravano izpremembo volilnega reda, imajo sicer 84 poslancev, a je izključeno, da bi pod sedanjimi razmerami spakodrana in na škodo katoličanom prirojena volilna sprememba bila v deželnem zboru sprejeta.

— **Ogrske homatije.** Mesto Debrecin je imenovalo v burni občinski seji grofa Tiso častnim meščanom. Opozicionalci so se temu imenovanju močno upirali. Posamezni govorniki so ostro bičali nečedno Tisovo postopanje v mnogih zadevah. Mestni odbornik Gabriel Bahoč je položil na mizo pred župana velik kos živinske soli z besedami: „Položite to k častni Tisovi diplom!“ Tisi očitajo, da mu je družba, ki ima v zakupu davek na sol, dala za volilne namene njegove stranke več milijonov kron. — Bivši ministrski predsednik Lukač bi rad, kakor poročajo listi, postal skupni finančni minister. Kozel za vrtnarja! — Znan Franc Košut je zelo nevarno obolel. Zdravniki dvomijo, da bi okrevaj.

— **Francoski liberalci** so začeli zopet rogoviliti proti katoličanom. Vlada je dala zapreti 58 katoliških šol, katere so vodili šolski bratje. Katoličani pa vladno prepoved niso kar tako mirno vtaknili v žep, ampak so po posebnem odposlanstvu pri predsedniku odločno protestirali proti vladni odredbi. V mnogih krajih zahteva ljudstvo, da se v šole zopet vpelje katoliški pouk. Po brezverski šoli je postala mladina popolnoma podivjana. Kjer ni strahu božjega, ni poštenosti in sreče! — Francoska zbornica je končno vendar sprejela vladni predlog, da se 2letna vojaška služba spremeni. Za postavbo glasovalo 339 proti 223 poslancev. Po tej postavi mora vsak Francoz brez razlike stanu sam če je le količkaj sposoben, služiti 3 leta pri vojakih. Šepave mladeniče porabijo za trdnjave in v pisarne. — Francozi so izprevideli, da je za deželo nesreča, če se katoliške redove, usmiljene sestre in duhovnike, vrže na cesto. Tretje največje francosko mesto, Marseille, je pred leti spodilo iz vseh bolnišnic katoliške usmiljenke. Te dni pa je 150 tisoč mestnih prebivalcev podpisalo prošnjo na vlado, naj se zopet nastavijo katoliške usmiljenke kot strežnice v bolnišnicah. Liberalci sami priznavajo, da je sedaj v bolnišnicah velikanski nered, ko strežijo navadni strežniki. Prava krščanska usmiljenost je le tam, kjer je globoka vera v Boga.

— **Med Rusijo in Kitajsko** vlada zelo napeto razmerje. Kitajci so v severni Mandžuriji postopali z ruskimi podaniki zelo izzivalno. V nekaterih krajih je bila Rusom zabranjena prosta trgovina. Rusija je nastopila radi tega proti Kitajski zelo odločno. Zapretila je, da takoj zasede z oboroženo silo pokrajino Tsitsikarijo v Mongoliji, ako kitajska vlada ne ugodno ruskim zahtevam. Rusija je imela ob kitajski meji postavljenih več tisoč mož, ki so bili pripravljene, da zasedejo Tsitsikarijo. Kitajska vlada se je ustrašila Ru-

sije in je zagotovila Rusom v Mongoliji popolno svobodo. Kljub temu pa Rusija se ni odtegnila svojega vojaštva od kitajske meje.

Otvoritev žrebetnjaka na Cvenu.

Cven slovi po celi slovenski domovini kot vzorna občina; pa tako sijajnega obiska, kakor preteklo nedeljo, še tudi Cven nikdar ni bil deležen. Vse se je gibalo in hitelo na Cven k slovesnosti blagoslovljenja in otvoritve novega žrebetnjaka, kateri izgleda v sredini obsežnih pašnikov kot mali gradič.

Okoli 50 jahačev v narodni noši, to je v bregušah in srajci iz domačega platna in v črnih oprsnikih ter črnih klobukih je pod poveljstvom našega c. kr. davčnega kontrolorja g. Drogenika, kateri je tudi v tej noši jezdit kot general naprej, je sprejelo ob 10. uri dopoldne razne odlične goste na kolodvoru. Ob enem je že tam čakalo nad 80 voznikov z opletenimi vozmi. Prišli so ces. nam. grof Clary, oddelni šef poljedelskega ministrstva, dr. Köller iz Dunaja, vitez Rozmanit in večje število visokih uradnikov ter štabnih častnikov. Dolga procesija se je v najhujšem diru jahačev in voznikov ustavila na sredini pota na dirkališču, kjer so bili že pripravljene najboljši dirkači in jahači ter so takoj začeli tekovati. V vožnji je dobil prvo nagrado Slavič iz Cvena in pri jahanju (galop-tekmi) pa Filipič iz Stare vasi.

Nato se je vrsta razvila in zopet je šlo dalje do cilja, seveda v najhujšem diru. Pred žrebetnjakom je stala cela Zveza prostov, gasilnih društev in na tisoče ljudstva. Zvezin podnačelnik, g. Korošak, pozdravi namestnika, na kar vsi trobentači zatrobijo „generalmarš“. Nato je č. g. dekan Jurkovič daroval zunaj na prostem sv. mašo, pri kateri je svirala ormoška godba. Škoda, da niso ljutomerski pevci peli pri maši, da bi bili visoki gospodje slišali tudi krasno slovensko cerkveno petje. — Pri povzdigovanju pokleknje vse ljudstvo in z njim tudi ces. nam. grof Clary, okr. glavar, vsi plemenitaši, visoki uradniki, štabni častniki in gospe visokega stanu, samo ivanjkovski Lovrenc Petovar, Joško Rajh, živinozdravnik (in še nekdo, čegar ime se za sedaj še zamolči) so nam mурopoljskim kmetom v sramoto poleg teh klečečih pospodovali stali. Po sv. maši se je vršilo blagoslovljenje stavbe in so sledili govori. Prvi, vitez Rozmanit, opiše pomen podjetja, pozdravi in imenuje razne udeležence in one činitelje v državi, ki se trudijo za povzdigo naše mурopoljske konjereje v vojaške namene. Zdruga se imenuje Merhal dvor, in sicer nosi ime polkovnika g. Merhala, kateri je imel za to največ zaslug. — Drugi govori oddelni šef poljed. ministrstva, odobrava početje in izjavi, da se je hotel minister te slavnosti sam osebno udeležiti, pa da je nenadoma zavoljo bolezni v rodbini moral izostati. — Tretji govori načelnik okrajnega zastopa, g. Rajh, ter odkrije v zid vdolano marmornasto ploščo, katera omenja zaslug vitezja Rozmanita in J. Rajha za podjetje. Nato se je pregledalo še stavbo in obhodila so se žrebeta, katera so sedaj na pašniku in jih je sedaj okoli 40. — Končno priporoča namestnik grof Clary v jedernatem govoru kmetom, da naj gledajo na to, da dobi naša konjereja čim večji ugled in lepše ime. H koncu se je vršila defilada jahačev v bregušah pred udeleženci, na kar se je vršil obed na vrtu gostilničarja Rajha. S tem je bila ta redka slavnost zaključena.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.
20. nedelja: 10. po Binkošti; Marjeta, dev. in mučenica.
21. ponedeljek: Danijel, prerok; Olga; Prakseda, devica.
22. torek: Marija Magdalena, spokornica; Teofil, muč.
23. sreda: Apolinar, škof in učenik; Liborij, škof.
24. četrtek: Kristina, dev. in muč.; Roman, mučenec.
25. petek: Jakob, apostol; Kristof, spozn.
26. sobota: Ana, mati Marije Device; Valens, mučenec.

* **Duhovniške vesti.** Č. g. Janez Ivanc, župnik v St. Jerneju v Radvanju, je imenovan za župnika pri Sv. Roku ob Sotli. — Za stolnega kapelnika v Mariboru je imenovan č. g. Jož. Trafenik.

* **Slovenski frančiškan -- novomašnik.** Iz Cirkevcev se nam poroča: V nedeljo, dne 14. julija t. l. je bil v Ljubljani v mašnika posvečen naš rojak Alojzij Lipej iz reda sv. Frančiška in bo prihodnjo nedeljo v naši župnijski cerkvi pel svojo prvo sv. mašo.

Iz šolske službe. Stalni učitelj pri Sv. Pavlu pri Preboldu Feliks Pečar je imenovan za nadučitelja. — Provizorična učiteljica pri Sv. Bolfenku v Slovenskih goricah Marija Drobnič je imenovana za stalno učiteljico. — Provizorični učitelj v Rogaški Slatini Makso Zollneritsch je imenovan za stalnega učitelja v Stanzu na Gornjem Štajerskem.

* **Odlikovanje.** Dne 20. rožnika je bila na Dunaju v bolnišnici „Rudolfinum“ odlikovana sestra Gizela zaradi njenega požrtvovalnega delovanja na polju postrežbe ranjencem leta 1912. ob času najhujšega bojnega viharja na Balkanu z bolgarskim redom. Sestra Gizela je hči upokojenega nadučitelja in posestnika v Gomilicah, g. Simona Srabotnika.

* **Na katoliški shod!** Župni uradi imajo že vsi v rokah zglasilnice za katoliški shod. Nemudoma oglasite svojo udeležbo pri župnih uradih. Vstopnica h glavni manifestaciji in k telovadbi Orlov v nedeljo, dne 24. avgusta, velja 1 K. Tudi društva naj svojo udeležbo naznanjajo potom župnih uradov. Povsod agitirajte za največjo udeležbo! Štajerski Slovenci in Slovenke: v belo Ljubljano!

* **Za udeležence katoliškega shoda** v Ljubljani so dobili župni uradi nabiralne pole. Naj bi se zlasti naši možje in fantje udeležili katoliškega shoda polnoštevilno! Čas priglaševanja je do 20. julija. Naj ne zamudi nihče tega roka! — Slovenski Štajer na dan!

* **Romanje k Mariji Pomagaj** na Brezje se je lepo obneslo. 2119 pobožnih romarjev se je poklonilo Mariji na Brezjah.

* **Letos v Marijino Celje!** Dne 11. avgusta t. l. romamo Slovenci zopet v Marijino Celje. Vožnja stane od Maribora do Au-Seewiesen v III. razredu 8 K 80 vin., v II. razredu pa 15 K. Vozni red se objavi pravočasno. — Romarski odbor S. K. S. Z. v Mariboru.

* **Društvom Slov. Kršč. Sec. Zveze!** Le malo časa nas loči še do katoliškega shoda v Ljubljani. Zato pa tem bolj porabimo čas, ki nas še loči do sijajnih dni, da v naših društvih najzivahnejše agitiramo za največjo udeležbo. Pokažimo, da hočemo zvesto stati za svoje ideale: za vero naših dedov in materino besedo. Vsa društva, vsi člani in članice, se dvignite z društvenimi zastavami dne 24. avgusta v Ljubljano! Naša izobraževalna organizacija naj pokaže, da je že zbrana v mogočno armado! Kjerkoli morete, povzdignite udeležbo z narodnimi nošami. Nihče izmed nas naj ne zamudi slovesnega trenutka, ko bodo hrvaški in slovenski škofje posvetili naš narod Brezmadežni, v katere varstvu naj se razvija in ki naj ga vodi do sreče in blagostanja!

* **Med rdečkarji.** V sodnijski obravnavi na Dunaju se je dokazalo socialno-demokratskemu voditelju poslancu Tomšiku, da poseduje sedaj 3 hiše. Mož je tajnik strokovne zveze železničarjev in prej ni imel niti toliko denarja, da bi si bil kapil poštene čevlje.

* **„Narodni List“** v Celju nekaj kvasi o „sanaciji“ posojilnice v Marenbergu. Sanacija posojilnice v Marenbergu je že davno izvršena, nikdar ni nikdo niti mislil, da bi zahteval od kakega člana kak prispevek za sanacijo, pač pa se zahteva od dolžnikov, da vrnejo posojila. „Narodni List“ naj svetuje predsedniku liberalnega političnega društva v Mariboru, da stori svojo dolžnost, sicer bo kmalu govorila sodnija in druge oblasti, kar ne bo ne v čast liberalni stranki in ne liberalnim odvetočnikom. Hvalježi predmeti za „Narodni List“ bi bili: stroški dr. Kukovca pri nakupu hiše za Posojilnico v Šoštanjju na Dunaju, stroški intabulacije Zadružne Zveze v Celju na isto hišo, darilo 10.000 K dr. Kukovca (za „Narodni List“, o čemer liberalci javno razpravljajo, naše organizacije pa naj puste pri miru, ker javnost ve, da je več liberalnih posojilnic odvisnih od denarja — „klerikalnih“ posojilnic. Če Lesničar tega ne verjame, naj vpraša večkratnega direktorja Smertnika.

* **Kako se uporablja zaklad (fond) za povzdigo živinoreje?** Poljedelsko ministrstvo je dovolilo mariborskemu društvu za preiskavo mleka znatno podporo v znesku 3000 K. Dasiravno zaklad za povzdigo živinoreje ni namenjen za podporo sličnih društev, kakor je omenjeno mariborsko društvo, vendar mu je dala vlada tako znatno podporo. O delovanju društva se dozdaž še ni izvedelo drugega, kakor da so včlanjeni pri njem sami bogati veleposestniki. Kmetje, pravi živinorejci, pa nimajo od tega društva prav nikakega dobička. Po kakšnem merilu se ravna vlada pri podeljevanju podpor?

* **Kako se izmejuje denar štajerskih davkoplačevalcev?** Kmet s ptujske okolice nam piše: Na ptujski gimnaziji so bili letos 203 učenci, torej samo za par dijakov več, kot jiu imajo celjski slovenski štirje nižji razredi. Od teh jih je bilo iz mesta Ptuj 61, iz okraja Ptuj komaj 27, dočim je bilo zunanjih 105. Vse to kaže, kako potrebna je ta gimnazija, oziroma kakega pomena je za okraj in kako zaupanje ima zavod pri ljudstvu. Dežela jo vzdržuje in izdaja zanj vsako leto čez 60 tisočakov samo nemškutarstvu na ljubo; zato se protivi podržavljenju, ker bi se morebiti potem odprl zavod tudi spodnještajerskemu slovenskemu ljudstvu, zdaj pa morajo od vseh strani na deželne stroške bobnati skupaj nemške dijake, ker sicer ne bi imeli zadostnega števila učencev. Tako gospodari nemška večina v deželi. Samo da vzdržujejo ptujsko nemstvo, izmetavajo leto za letom okrog 60 tisočakov, ne da bi imelo ljudstvo kaj od tega, razven da mora — plačevati! Zato pa, slovenski poslanci, le v boj zoper tako gospodarstvo, dokler ne bo vladala v deželnem gospodarstvu pamet in pravica!

* **Liberalna sleparija obsojena.** Žid Moissl, zvezda prve vrste na dunajskem svobodomiselnem nebu, je bil te dni radi volilnih sleparij obsojen na šest tednov zapora. Dokazalo se mu je, da je pri zadnjih volitvah na Dunaju izdal 700 K za volilno podkupopar dijakov več, kot jih imajo celjski slovenski štirje nižji razredi. Žal, da je bilo z njim vred opsonih tudi več delavcev, ki so se vjeli na Moisslov lim. — Tudi na Slovenskem imamo več Moisslov, ki ob volitvah uganjajo sleparije za liberalno stranko. Poštenost pri liberalcih ni doma.

* **Ribe v trgovinskih pogodbah.** Avstrijski Nemci se že prav pridno pripravljajo na bodoče trgovinske pogodbe. Tudi ribarji so že imeli tozadevna posvetovanja so sklenili: Obrat s karpi z Nemčijo naj ostane kakor dosedaj, ravno tako uvoz morskih rib iz Nemčije. Ako pa bi Nemčija pri sklepanju pogodbe zahtevala uvozno carino na avstrijske karpe, potem se naj upelje tudi na nemške karpe večja carina in na morske ribe se naj brez ozira nastavi primerna carina. Za ruske in perzijske zaudre kakor za rumun-

